

POTREBE SUPRASNIH KRMAČA I NAZIMICA ZA VOLUMINOZNOM HRANOM ILI HRANOM S VEĆIM SADRŽAJEM VLAKANA KAO I HRANOM VISOKE ENERGETSKE VRIJEDNOSTI

Uvod

Od osnovne važnosti za dobrobit svinja je zdravlje i zadovoljenje potrebe suprasnih krmača i nazimica za voluminoznom hranom ili hranom s većim sadržajem vlakana kao i hranom visoke energetske vrijednosti, što je ujedno zahtjev nacionalnog zakonodavstva za zaštitu svinja.

Ove smjernice su namijenjene veterinarskim inspektorima i službenim veterinarima prilikom provođenja nadzora na farmama, kao i ovlaštenim veterinarima i farmerima u svrhu upoznavanja sa zahtjevima propisa koji se odnose na zaštitu svinja na farmama, s naglaskom na odnos hranidbe i ponašanja životinja.

Zakonska osnova

- Zakon o zaštiti životinja („Narodne novine”, broj 135/06)
- Pravilnik o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja („Narodne novine“, broj 119/10)

Člankom 3. stavkom 8. Pravilnika zahtijeva se da sve suprasne krmače i nazimice, u svrhu utaživanja gladi i zbog potrebe za žvakanjem, moraju dobivati dovoljne količine voluminozne hrane ili hrane s većim sadržajem vlakana kao i hrane visoke energetske vrijednosti.

Obrazloženje

Suprasnim krmačama i nazimicama treba biti nuđena uravnotežena hrana s obzirom na sadržaj energije i vlakana kako bi se tijekom suprasnosti izbjegla razdoblja gladi, agresivnost i stereotipno ponašanje te da bi u vrijeme prasnja životinje bile u odgovarajućoj tjelesnoj kondiciji.

Ukoliko se svinje hrane samo visokoenergetskom hranom čija osnova su žitarice ista se brže probavlja što uzrokuje pojavu dugotrajnog razdoblja gladi te ujedno može biti jedan od uzroka agresivnosti i stereotipnog ponašanja životinja. Iz tog razloga je potrebno životinjama osigurati hranu s većim sadržajem vlakana kako bi se zadovoljila potreba za žvakanjem i uklonio osjećaj gladi te spriječilo neželjeno ponašanje.

Izvor voluminozne hrane ili hrane s većim sadržajem vlakana:

1. duboka stelja od slame ili drugih prirodnih materijala (ukoliko je to primjereno, npr. kod rešetkastog poda postoji problem začepljenja otvora među rešetkama)
2. dodavanje sijena, trave, travnate silaže i povrća što obrok čini voluminoznijim i zasitnim.

Vlakana imaju veliku važnost za probavni sustav jer osiguravaju:

- stimulaciju crijevne aktivnosti
- osjećaj sitosti (radi bubrenja vlakana povećava se volumen hrane)
- brži prolaz sadržaja kroz debelo crijevo
- brže uklanjanje nepoželjnih metaboličkih proizvoda (toksina) iz organizma
- smanjenje problema s proljevom
- kontrolirano unošenje hrane (u svrhu zasićenja)
- sprječavanje prejedanja.

Preporuka za davanje sirovih vlakana u hrani za suprasne krmače i nazimice

U svrhu postizanja željene kondicije suprasnih krmača i nazimica u trenutku prasenja one se hrane pretežno restriktivno što negativno utječe na dobrobit svinja. Da bi se prevladali negativni učinci restriktivnog hranjenja povećava se udio sirovih vlakana u hrani za suprasne krmače i nazimice što je zahtjevan postupak tako da su razvijene različite metode određivanja udjela sirovih vlakana u hranidbi svinja. Tako je npr. u Nizozemskoj količina sirovih vlakana i neškrobnih polisaharida (NSP) u hrani za svinje određena propisima na način da krmne smjese moraju sadržavati najmanje 140g/kg sirovih vlakana i 340g/kg škrobnih polisaharida. Vežano uz navedeno, u Nizozemskoj je dopušteno suprasne krmače i nazimice hraniti standardnom (gotovom) hranom, uz koju se daje i voluminozna hrana. Također je utvrđeno da su najprimjerenije smjese koje sadrže topive i netopive NSP koji ne povećavaju energetska vrijednost hrane u velikoj mjeri ali se ipak preporučuje unaprijed izračunati njihovu količinu u skladu sa količinom masti (energije) koju primjerice sadrže rezanci šećerne repe.

Izvor informacija

1. Zakon o zaštiti životinja („Narodne novine”, broj 135/06)
2. Pravilnik o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja („Narodne novine“, broj 119/10)
3. <http://www.efsa.europa.eu/fr/scdocs/doc/572.pdf>, Scientific Report on animal health and welfare aspects of different housing and husbandry systems for adult breeding boars, pregnant, farrowing sows and unweaned piglets (Question No EFSA–Q-2006-28)
4. <http://www.mps.hr/default.aspx?id=6971>, Vodič o zaštiti svinja na farmama, Zagreb 2008, MPRRR

Za daljnje informacije kontaktirajte Upravu veterinarstva Ministarstva poljoprivrede
(tel: 01 6443 864 i 01 6443 899)

www.mps.hr
Planinska 2 a
Zagreb